

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT 1 (16)

2017-11-07 551-2789-17
1380-91-014

Skäpparp Unghöns AB
risabacka@gmail.com
thommy.johansson@halland.net
stomgarden@gmail.com

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till djurhållning på fastigheten Skäpparp 2:8 i Halmstads kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län lämnar Skäpparp Unghöns AB, 559098-9314, tillstånd enligt 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (MB) till djurhållning, omfattande totalt 80 000 platser för unghöns på fastigheten Skäpparp 2:8 i Halmstads kommun.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. 9 § MB miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Miljöprövningsdelegationen beslutar att en statusrapport inte krävs för den verksamhet som omfattas av tillståndet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet, om inte annat framgår av nedan angivna villkor.
2. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dB(A) måndag t.o.m. fredag dagtid kl. 07-18
40 dB(A) nattetid kl. 22-07
45 dB(A) övrig tid

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider när verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter tillsynsmyndighetens begäran.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Kontakta i detta ärende: Solveig Ahlbin Berg, solveig.ahlbin@lansstyrelsen.se

3. Hantering av gödsel och fodermedel inom anläggningen ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas om hand omedelbart. Efter transport av stallgödsel ska vid behov vägar snarast rengöras från jord- och gödselspill.
4. Utgödsling av stallarna ska, i slutet av uppfödningperioden, ske minst två gånger per vecka.
5. Gödseln ska lagras i gödselhus med väggar och tak som förhindrar uppfuktning av gödseln.
6. Analyser av gödselns kväve- och fosforinnehåll ska ske minst en gång per år. Mottagare av gödsel ska informeras om analysresultaten.
7. En stallbalansberäkning avseende kväve, fosfor och kalium ska upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år. Mottagare av gödsel ska informeras om resultatet av balansberäkningen.
8. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna ska samlas upp i tät behållare och därefter omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten. Minst sex månaders lagringskapacitet ska finnas.
9. Spridning av tvätt- och spolvatten får ske på åkermark endast under perioder när biologisk aktivitet finns i marken. Tvätt- och spolvatten får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.
10. Den årliga utlevererade mängden gödsel ska redovisas i miljörapporten. I redovisningen ska framgå leveransdatum, mottagare, i vilken kommun som mottagaren verkar, transportör samt mängden gödsel till respektive mottagare.
11. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkt och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat. Vid sådan förvaring utomhus ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är ogenomsläppligt för det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Hantering ska ske så att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas.
12. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren ovan, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I förslaget till kontrollprogram ska även ingå vilka åtgärder som vidtas för att minska verksamhetens ammoniakutsläpp. Ett förslag på kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Upplysning

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att det för yrkesmässig transport av farligt avfall, såsom lysrör och elskrot, krävs ett tillstånd från eller en anmälan till länsstyrelsen.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § punkten 9 jämfört med 22 kap. 25 § tredje stycket MB åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor angående hantering av aska från flispannan.

Verkställighet m.m.

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Verksamheten ska ha påbörjats senast fem år efter det att beslutet vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet. Sökanden ska skriftligen meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och när verksamheten har satts igång.

När detta tillstånd tas i anspråk upphör det tidigare meddelade tillståndet enligt beslut den 13 april 2016 (dnr 551-2969-14) att gälla.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Hallandsposten samt Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljöförvaltningen, Halmstads kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t ex genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 12 december 2017**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs. Om någonting är oklart kan Ni vända er till Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se.

IED-kod och tillståndsplikt

Anläggningens IED-kod är 6.6 a. Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 1.10).

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Ansökan avser tillstånd för unghönsproduktion omfattande högst 80 000 platser på fastigheten Skäpparp 2:8 i Halmstads kommun.

Sökanden har begärt verkställighetsförordnande och yrkar att bolaget ska undantas från kravet på statusrapport enligt industriutsläppsförordningen.

Skäpparp Unghöns AB föreslår att tillståndet förenas med följande villkor:

- Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett i ansökan.
- Stallgödselanalys ska tas årligen.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till miljöprövningsdelegationen den 5 april 2017. Delegationen begärde vissa kompletteringar vilka inkom den 19 juni 2017. Ansökan kungjordes därefter i Hallandsposten den 30 juni 2017. Yttrande har inkommit från Miljönämnden i Halmstads kommun den 25 augusti 2017. Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig.

TIDIGARE PRÖVNING

Genom beslut den 13 april 2014, dnr 551-2969-14, meddelade miljöprövningsdelegationen Mats Aniansson tillstånd enligt miljöbalken till befintlig djurhållning omfattande 40 000 platser med fjäderfän på fastigheten Skäpparp 2:2 (nuvarande Skäpparp 2:8) i Halmstads kommun.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bl.a. följande.

Befintlig djurhållning

På Skäpparp 2:8 bedriver Mats Aniansson slaktkycklingproduktion omfattande 40 000 platser i två stall. Den årliga produktionen uppgår till 300 000 slaktkycklingar. Mats Aniansson avser att avveckla sin produktion och stallen kommer att avyttras.

Nuvarande produktion utgörs av sju kycklingomgångar per år. Uppfödningstiden är ca. 33 dagar varefter stallet görs rent och står tomt i 5-15 dagar, innan nästa omgång med kycklingar sätts in. Kycklingarna som går på tunt strö, främst bestående av halm, fasutfodras med tre olika foderblandningar beroende på djurens ålder. Stallen gödslas ut efter varje omgång och gödseln har en ts-halt om ca. 54 %. Tillskottsvärme tillförs under hela uppfödningstiden. Gödselproduktionen uppgår till 560 m³ djupströgödsel.

Planerad djurhållning

Skäpparp Unghöns AB planerar att överta stallarna för att i dessa bedriva uppfödning av unghöns omfattande 80 000 platser. Genom förvärvet av dessa stallar kan såväl Skåbacka Lantbruks AB som Stomgårdens Ägg AB förse med unghöns till sina värphönsstall. Unghöns kommer också att säljas till andra värphönsanläggningar.

Unghöns drivs inte fram lika fort som slaktkycklingar utan antalet omgångar kommer att uppgå till ungefär 2,5 per år. Totalt kommer ca. 200-225 000 färdiga unghöns att kunna produceras per år.

De befintliga stallen kommer att inredas för unghöns med trevåningssystem och mattutgödsling. På golvet kommer det att vara kutterspån. Det är ett frigående system med så kallad "Öppen buranläggning" där unghönsen fritt kan röra sig i stallet. Systemet liknar det som tillämpas i värphönsproduktionen, vilket gör att kycklingarna blir vana vid den typen av stall som de fortsatt kommer att vara i som värphöns.

Stallen kommer att ha foderkedjesystem för snabb och jämn fördelning av foder. Vid insättning, och den första tiden därefter, går de små kycklingarna på papper och utfodras de första dagarna för hand. Därefter äter de från foderrännorna till dess de är tillräckligt stora för att foderkedjorna ska kunna köras. Fasutfodring tillämpas för att minska kväve- och fosforinnehållet i gödseln. De båda stallen kommer att ha undertrycksventilation med steg. Ventilationen styrs utifrån inomhusmiljön. Tillskottsvärme behövs från det att djuren sätts in i stallarna tills de är 3-4 veckor gamla. Stalltemperaturen när kycklingarna sätts in uppgår till ca 36 ° C. Efter varje omgång rengörs stallarna först med högtrycksluft och därefter genom att högtryckstvättas och foggas.

Den största delen av gödseln hamnar på breda gödselband där den snabbt kan torka upp. Utgödsling till det inbyggda gödselhuset kommer att ske kontinuerligt. Gödseln och strömedlet som är på golvet gödselas ut först när uppfödningssomgången är färdig; gödselhuset kommer att tömmas vår och höst.

Vattenförbrukningen beräknas variera mellan 2 m³ per dygn vid insättning, upp till 9 m³ per dygn strax före utleverans. Medräknat tvättvattnet uppgår den årliga förbrukningen av vatten till 2 000 m³. Vattenförbrukningen bedöms inte påverka allmänna eller enskilda intressen i närområdet.

Skäpparp Unghöns AB kommer inte att bedriva någon växtodling.

Statusrapport

De föroreningar som är aktuella i industriutsläppsförordningen är de föroreningar som påverkar mark och grundvatten. I motiven till industriutsläppsförordningen (Fm 2013:1 s. 46) anges att undantag i många fall kan bli tillämpliga på djurhållande verksamheter. Vidare står att växtodling och gödselspridning bör som huvudregel undantas från kravet på statusrapport. De föroreningar som anses farliga

från djurhållande verksamhet är oljor, råttgift, desinfektion och mediciner etc. Dessa används även på Skäpparp 2:8, men i begränsad mängd och bedöms därför inte kunna orsaka föroreningskada. Övriga utsläpp utgörs främst av ammoniak och eftersom flera aktörer och biologiska processer påverkar kväveinnehållet i närliggande mark och vattendrag är det svårt att härleda markvärden till det egna ammoniakutsläppet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Lokalisering

Anläggningen är belägen utanför detaljplanelagt område ca. två km sydöst om Steninge i Halmstads kommun. Unghönsuppfödningen kommer att ske i befintliga slaktkycklingsstall, men ett nytt gödselhus ska byggas i anslutning till stallarna. En mindre tillbyggnad för inslussning kommer också att uppföras. Inom 500 meter från anläggningen finns 7 bostadsfastigheter. Skäpparp 2:8 berörs inte av något vattenskyddsområde och den planerade ökningen av verksamheten antas inte strida mot Halmstads kommuns översiktsplan.

Den södra delen av fastigheten ligger inom område för kulturmiljö Steninge kyrkby – Skäpparp. Området finns inte upptaget som riksintresse för kulturmiljö i översiktsplanen. Stallen ligger i dalgången nedanför byn där ett öppnare åkerlandskap tar vid. Den norra delen av nuvarande fastighet ligger i utkanten av riksintresse för högexploaterad kust. Fastigheten kommer dock att delas och den del av fastigheten där unghönsuppfödningen ska bedrivas hamnar utanför riksintresset. Det finns inga fornlämningar inom berörd del av fastigheten.

Miljö kvalitetsnorm

Stallarna är belägna i Skintans avrinningsområde som tillhör vattendistrikt Västerhavet. Skintan har måttlig ekologisk status med avseende på bottenfaunan; klassning saknas för växtnäring. Vattendraget bedöms vara övergött med avseende på fosfor.

Alternativ lokalisering

Skäpparp Unghöns AB övertar en slaktkycklingsanläggning med befintliga stallar och anger därför ingen alternativ placering. Inredningen av stallarna för unghöns styrs av att inredningen ska efterlikna inredningen i de värphönsstallar som hönsen ska flyttas till. Därför finns det inte heller något alternativ till inredningssystemet och stallarnas utformning. Det nya gödselhuset anpassas utifrån att gödseltransportörerna från de befintliga kycklingstallarna lutning och längd ska stämma.

Nollalternativet

En förutsättning för övertagandet av stallarna är att Skäpparp Unghöns AB har möjlighet att föda upp unghöns i stallen. Blir detta inte möjligt kommer företaget att läggas ned. Skäpparp 2:8 kan i så fall komma att fortsatt drivas för slaktkycklingproduktion av nuvarande ägare Mats Aniansson.

Natur- och kulturmiljö

Rekommendationerna för området för kulturmiljö Steninge kyrkby – Skäpparp fastslår att byggnationer bör begränsas till uthus och utbyggnader. Utformningen ska anpassas till lokal byggnadstradition vad gäller skala, material och färgsättning. Gödselhuset kommer att upprättas i samma stil och färgsättning som befintliga kycklingstall så att det smälter in i gårdsbilden. Huset kommer att placeras bakom stallarna med taknocken i motsatt riktning och med samma takhöjd.

BAT-slutsatser

Bolaget avser att bedriva en industriutsläppande verksamhet av den typ som anges i avsnitt 6.6 i Annex till Direktiv 2010/75/EU. För dessa verksamheter gäller BAT-slutsatser. Bolaget bedömer att ansökt verksamhet kommer att kunna bedrivas i enlighet med vad som anges som bästa tillgängliga teknik.

Gödselhantering

Eftersom unghönsuppfödning tidigare påminde ganska mycket om slaktkycklinguppfödning, med uppfödning på golv alternativt i burar, antas gödseln i Jordbruksverkets beräkningsprogram Vera ha ungefär samma ts-halt. Skäpparp Unghöns AB bedömer dock att gödseln från unghöns i flervåningssystem med veckovis bandutgödsling kommer att bli torrare, med en ts-halt på ungefär 70 %.

Beräknade gödselmängder framgår av nedanstående tabell.

	Enligt Vera	Egen beräkning
Ts-halt (%)	50	70
Beräknad producerad gödselmängd (m ³)	1204	860
Omsättningsförluster vid lagring/kompostering	-482	-344
Beräknad gödselmängd (m ³)	722	516
Beräknad gödselmängd (ton)	361	258

Beläggingsgrad liksom mängd producerad stallgödsel kan variera något mellan åren beroende på när stallen står tomma.

Behov av lagringskapacitet framgår av tabellen nedan.

	Enligt Vera	Egen beräkning
Ts-halt (%)	50	70
10 månaders gödselmängd (m ³)	1003	716
Djupströ som lagras i stall (m ³)	-100	-71
Delsumma (m ³)	903	645
Omsättningsförluster vid lagring/kompostering (m ³)	-401	-286

Summa (m ³)	5002	359
-------------------------	------	-----

I det befintliga gödselhuset avser bolaget att lagra kutterspån m.m. Ett nytt gödselhus med en storlek omfattande minst 270 m² kommer att byggas i anslutning till stallarna. Gödseln kommer att lagras ca. 3 meter högt, dvs. ända upp i tak. Enligt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) uppgår spridningsarealen till 246 ha, utifrån att unghöns avsöndrar 0,067 kg fosfor per djurplats och år vid 2,5 omgångar per år. Vid beräkning av behovet av spridningsareal genom upprättande av en stallbalans utifrån den faktiska foderförbrukningen, blir den beräknade arealen som krävs för spridning av gödsel 239 ha.

Ungefär 80 m³ av den uppkomna gödseln kommer att säckas och säljas som trädgårdsgödsel direkt till privatpersoner. Övrig stallgödsel kommer att lämna gården på kontrakt via gödselförmedlaren Ekonatur i Sverige AB, som säljer vidare gödseln till framförallt ekologiska växtodlare. Gödseln kommer att spridas på marker där ett gödselbehov föreligger, vilket innebär goda förutsättningar för ett högt växtnäringsutnyttjande.

Utsläpp till luft

Ammoniakavgång i stallet och under lagring

Ammoniakavgång från unghönsproduktion är svår att uppskatta eftersom det inte finns undersökningar kring detta under svenska förhållanden och med nya inredningssystem. Jordbruksverkets beräkningsverktyg Vera utgår från en kväveförlust i stallet på 10 % av gödselns kväveinnehåll för slaktkyckling och för unghöns antas 20 % av gödselns kväveinnehåll avgå som ammoniak i stallet. Dessa uträkningar utgår dock från en unghönsuppfödning på golv eller i burar utan gödselband och kontinuerlig utgödsling. Ammoniakemissionen bör vara lägre från unghönssystem med gödselband och utgödsling 1-2 gånger per vecka. I Brefdokumentet från 2003 framgår att tillämpningen av gödselband minskar avgången av ammoniak mellan 58-70 % jämfört med vid ett bursystem där gödseln hamnar på golvet. Ammoniakavgången bedöms uppgå till 0,035 kg per hönsplats och år från inredda burar med utgödsling två gånger i veckan för värphöns vid äggproduktion. Eftersom unghöns inte har lika kraftigt foder och väger mindre, bedömer bolaget att ammoniakemissionen blir ytterligare mindre.

Ammoniakavgången bör även bli lägre från unghönsuppfödning med ett frigående flervåningssystem jämfört med från slaktkycklingproduktion. Detta beroende dels på att utgödslingen sker betydligt tätare och det mesta av gödseln hamnar på gödselmattorna och inte på hela golvytan och dels eftersom gödselns ts-halt blir högre vilket minskar den mikrobiella aktiviteten och därmed ammoniakavgången. Under vintern är det också en fördel med tätare utgödsling på så vis att mer gödsel förvaras kallt i det ouppvärmade gödselhuset.

Bolaget bedömer sammantaget att ammoniakavgången per fjäderfäplats i stallet bör uppgå till ca. 8 % av kväveinnehållet i gödseln. Avgången av ammoniak blir vid ett sådant antagande 1,8 ton. Under lagring beräknas 7 % av kvävet avgå som

ammoniak och den sammanlagda ammoniakavgången från stall och lagring uppgår enligt beräkningarna till ca. 3,5 ton per år. Spridningsförlusten för gödseln antas, vid bredspridning och nedmyllning inom fyra timmar, medföra en kväveförlust omfattande ca 15 % vilket ger en total kväveförlust omfattande ca. 4,6 ton ammoniak per år.

Anläggningens bidrag till kvävenedfall inom en radie på 5 km har beräknats till 0,22 kg per hektar och år vilket är en mycket låg mängd kväve jämfört med de mängder som gödslas på åkermark. Andelen kväve som hamnar direkt i vattendraget är endast en liten mängd av det totala nedfallet och förväntas bli oförändrat jämfört med slaktkycklingproduktionen.

Koldioxid

Mängden diesel som förbrukas i den nuvarande driften uppgår till ca 1 m³ per år och antas efter den förändrade produktionsinriktningen minska till nära noll, eftersom oljeeldningen endast är ett uppvärmningssystem som finns till hands om flispannan skulle krångla.

Metan

Fjäderfån avger inte metan vid fodermältning, men däremot avgår ca 0,02 kg metan per höna och år i stallgödselhanteringen, vilket för 80 000 unghönsplatser medför en årlig metanavgång om ca 1,5 ton vid antagande att avgången från unghöns är något lägre än för värphöns.

Lustgas

Lustgas bildas genom kväveomsättning av gödsel i jordbruksmark, framförallt vid denitrifikation i marken.

Utsläpp till vatten

Bolaget uppskattar att ca. 20 m³ vatten åtgår vid rengöring per stall och omgång, vilket per år innebär en spolvattenmängd om ca. 100 m³. På fastigheten finns två tankar om totalt 55 m³ som kan ta emot tvätt- och spolvatten från stallen. När gödselhuset uppförts blir det svårt att komma åt en av de befintliga brunnarna, vilket innebär att en ny pumpbrunn kommer att byggas. Vattnet kan alternativt lagras i dräneringsbrunn hos antingen Skåbacka lantbruks AB eller Stomgårdens Ägg AB. Dagvatten och förorenat vatten från hårdgjorda ytor tas om hand via dräneringen och leds till Skintan. Avloppsvattnet från personaltoaletten leds till en sluten tank.

Eftersom all gödsel kommer att lämna gården, påverkas inte närområdet av någon ökad risk för utlakning eller ytavrinning.

Lukt och flugor

Lukt

Gödselhantering och ventilation från stallet är de viktigaste luktkällorna. Luktavgången från stallet minskar vid tätare utgödsling, vilket innebär att en

utgödsling två gånger per vecka är en fördel. Luktavgång från gödsellager begränsas genom att lagret är inbyggt och gödseln hålls torr. Det kan lukta även från ventilationen, framförallt vid fuktigt väder och lågtryck. Den förhärskande vindriktningen är västlig-sydvästlig.

Flugor

Flugor lägger ägg i fuktig gödsel eller i fuktiga och ruttnande foderrester. Gödseln från unghöns bedöms bli för torr för att flugorna ska trivas i den.

Buller och transporter

Klimatanläggningen och transportererna orsakar mest buller från verksamheten. Antalet transporter beräknas minska vid unghönsuppfödning jämför med vid slaktkycklingproduktion, eftersom färre uppfödningssomgångar per år ger färre transporter av dagsgamla kycklingar och utleverans av djur. Det största antalet transporter utgörs av leverans av foder. Även antalet gödseltransporter blir något lägre. Totalt beräknas antalet transporter minska från drygt 90 till ca. 70 transporter per år. Transporterna kommer att ske under dagtid och de tyngre lastbilstransporterna ska ledas via vägen mot Skintaby.

Energiförbrukning

Uppvärmning av stallarna sker med en 95 kW flispanna och för det ena stallet även med värmepump. Som reservkraft finns två oljepannor. Energiförbrukningen bedöms minska, eftersom unghöns endast behöver tillskottsvärme under de tre första veckorna medan slaktkycklingar behöver uppvärmda stall under hela uppfödningstiden. Verksamhetens energiförbrukning uppgår vid nuvarande drift till 400 m³ eldningsflis, ca. 100 000 kWh el samt 1 m³ diesel per år. Vid produktion av unghöns beräknas 150 m³ eldningsflis, 80 000 kWh el samt 200 liter eldningsolja förbrukas per år. Energieffektiv belysning används.

Kemikalie- och avfallshantering

I verksamheten antas ungefär 30 liter desinfektionsmedel förbrukas per år. Volymen eldningsolja, vid reservuppvärmning när flispannan krånglar, beräknas uppgå till 200 liter per år. Oljetanken utgörs av en nedgrävd cistern om 5 m³.

Den volym avfall som beräknas uppkomma i verksamheten efter utökningen är 7,5 liter spillolja, 0,5 oljefilter, 5 LED-lampor samt elskrot som uppkommer i samband med ombyggnaden. 1,5-2 ton kadaver per år hämtas och tas om hand av Svensk Lantbrukstjänst. Därtill uppkommer per år ca. 150 liter aska från flispannan.

INKOMNA YTTRANDEN

Miljönämnden i Halmstads kommun har i sitt yttrande angett att den inte har något att invända mot att tillstånd ges till Skäpparp Unghöns AB, i enlighet med ansökan och kompletterande dokumentation.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Lokalisering och tillåtlighet

Lokalisering med hänsyn till omgivande bebyggelse

För verksamheten ska enligt 2 kap. 6 § första stycket MB väljas en sådan plats att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt tredje stycket får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Bolaget avser att bedriva sin verksamhet i en utpräglad jordbruksbygd. Anläggningen ligger utom detaljplanelagt område. Avståndet från djurstallarna till den närmaste bostaden är 110 meter. Ytterligare 6 bostäder finns inom 500 meter från stallbyggnaderna.

Med olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § MB avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Enligt rättspraxis omfattas även sådana störningar som, utan att vara direkt hälsoskadliga, påverkar människors psykiska välbefinnande. Som exempel kan nämnas störande lukt, flugor och buller. Undantaget för helt tillfälliga störningar omfattar inte sådana olägenheter som har viss varaktighet och som återkommer vid flera tillfällen, om än inte med någon regelbundenhet. Hänsyn ska enligt motiven inte tas till ekonomiska eller tekniska avvägningar när det gäller att avgöra vad som kan innebära olägenhet för människors hälsa. Miljöprövningsdelegationen bedömer att störningsradien ökar med storleken på djurhållningen och att den planerade djurhållningen är av sådan omfattning att störande lukt kan uppkomma vid speciella väder- och vindförhållanden.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamhetens lokalisering och utformning (inklusive det nya gödselhuset) kan godtas, men att ett tillstånd bör förenas med särskilda villkor för att motverka oacceptabla störningar för boende i området.

Gödselhantering

Utgödsling från stallet sker två gånger i veckan i slutet av uppfödningssomgången och dessförinnan vid behov. Lagring av gödseln kommer att ske i gödselhus. Lagringsbehovet för fastgödseln, för att medge minst 10 månaders lagring, har beräknats till 359 m³ vid full utökning. Gödselhuset som ska uppföras kommer att

ha en yta om minst 270 m² med möjlighet att lagra gödseln 3 meter högt. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den planerade lagringskapaciteten är tillräcklig för den ansökta djurhållningen.

Bolaget har beräknat behovet av spridningsareal enligt schablon i Jordbruksverkets föreskrifter (2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket. Den beräknade spridningsarealen kommer att uppgå till 246 ha vid maximalt utnyttjande av anläggningen. Skäpparp Unghöns AB har ingen egen spridningsareal, utan all gödsel överläts. Gödseln, som är KRAV-godkänd, förmedlas via Ekonatur i Sverige AB till främst ekologiska producenter. Det är viktigt att gödseln även sedan den lämnat gården hanteras på ett sätt som minimerar risken för ökade näringsförluster av kväve och fosfor.

Kulturmiljö

I kulturmiljöprogrammet för Halmstads kommun, daterat 2014-03-20, rekommenderas att byggnationer i området Steninge Kyrkby-Skäpparp bör begränsas till byggnation av uthus och utbyggnader samt att utformningen ska anpassas till lokal byggnadstradition vad gäller skala, material och färgsättning. Bolaget har i sin ansökan redovisat att gödselhuset kommer att byggas i samma stil som hönsstallen så att det smälter in i gårdsbilden och ingen avgörande negativ påverkan på kulturmiljön bedöms därför föreligga.

Miljömål

Av de nationella miljömålen kommer verksamheten främst att påverka miljömålen ”Ingen övergödning”, ”Begränsad klimatpåverkan”, ”Bara naturlig försurning”, ”Frisk luft” och ”Ett rikt odlingslandskap”.

Verksamheten bedrivs i ett område som är klassificerat som känsligt område enligt Jordbruksverkets föreskrifter (2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket, vilket innebär att det är särskilt angeläget att minska växtnäringstillförseln till yt- och grundvatten.

Den största miljöpåverkan från anläggningen är ammoniakemissionen. Det är viktigt att verksamheten har ett högt foderutnyttjande, spillet minimeras och stallgödseln hanteras och lagras på ett sådant sätt att onödig ammoniakavgång kan undvikas. Bolaget gödslar ut stallen upp till två gånger per vecka och förvarar gödseln i hus med tak och väggar. Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget, genom att tillämpa fasutfodring, ha täta utgödslingsintervall och därefter lagra gödsel på ett sådant sätt att ammoniakavgången reduceras, vidtar tillräckliga åtgärder för att minimera ammoniakemissionerna.

Transporterna kommer att minska vid uppfödning av unghöns jämfört med vid nuvarande slaktkycklingproduktion. Förutsatt att verksamheten inriktas mot att så långt möjligt minska växtnäringförlusterna från stallgödselhanteringen, anser miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte motverkar en utveckling mot miljömålen.

Miljö kvalitetsnormer

Stallarna är placerade i Skintans tillrinningsområde som sedan mynnar ut i havet. Vattenförekomsten har enligt vattenmyndighetens klassificering måttlig ekologisk status och bedöms vara övergödd med avseende på fosfor. Förekomsten har god kemisk status. Den uppkomna gödseln kommer inte att spridas i närområdet. Ammoniakavgången från stallar och vid lagring bedöms bli lägre än för den befintliga slaktkycklingsuppfödningen.

En förutsättning för den förändrade djurhållningen på Skäpparp 2:8 är att tillförseln av växtnäring inte försämrar vattenrecipientens status. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det i vissa avseenden är motiverat med längre gående hänsyn än de minimikrav som gäller för alla jordbruksföretag enligt förordningen (1998:915) och föreskrifterna (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket.

Kunskapskravet

Verksamhetsutövarna som är lantbruksutbildade har lång erfarenhet av hönsproduktion. De får därmed anses ha tillgång till tillräckliga kunskaper för att driva verksamheten i överensstämmelse med hänsynsreglerna i 2 kap. MB.

Motivering av villkor

Allmänna villkoret

Bolaget bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett särskilt villkor.

Buller

Buller från verksamheter ger negativa effekter som t ex att det kan vara svårt att vila och sova. Ljud kan inte frångopplas vid sömn, vilket kan leda till trötthet och nedstämdhet. Till de negativa effekterna hör även stress, samt minskad koncentrations- och inlärningsförmåga. Det är därför nödvändigt att minimera ljudet från verksamheten. Villkor för bullret och kontrollen av detta ska därför fastställas enligt rättspraxis. Transporter till och från anläggningen bör i huvudsak utföras dagtid.

Gödselhantering

Spill av gödsel kan innebära att det uppstår en påverkan på miljön eller människors hälsa och bör därför undvikas. En tätare utgödsling minskar avgivningen av ammoniak till luften.

Kvävet i fjäderfägödseln kan lätt omvandlas till ammoniak och betydande kväveförluster riskerar då att ske genom ammoniakavgång till luft, vilket genom nedfall på mark och i vatten bidrar till övergödning. Ammoniakavgången påverkas bl. a av torrsubstanshalten (ts-halten) i den lagrade gödseln. En åtgärd för att minska utsläpp av ammoniak är att lagra fjäderfägödseln i hus med tak och väggar.

Gödselanalys och stallbalans

För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning är det lämpligt att innehållet av växtnäring i stallgödseln undersöks genom att gödseln analyseras minst en gång varje år. Analyserna bör normalt göras i samband med första spridningen för året. En beräkning av stallbalansen bör upprättas minst vart tredje år. Med stallbalans avses en balans som upprättas mellan tillförsel och bortförsl av växtnäringsämnen. Den ger ett värdefullt verktyg vid analys av anläggningens växtnäringshushållning.

Eftersom gödseln som uppstår i verksamheten kommer att spridas av andra verksamhetsutövare är det viktigt att resultaten av undersökningarna förmedlas till dessa mottagare av gödsel.

Att ta analyser av gödseln samt göra stallbalansberäkning ger förutsättningar för att optimera växtnäringen till aktuella grödor och minska risken för läckage till vattendrag på de marker som tar emot gödsel från Skäpparp Unghöns AB.

Tvättvatten

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Det är därför nödvändigt att sådant vatten samlas upp och lagras till dess lämpliga spridningsförhållanden råder. Tillräcklig lagringskapacitet ska kunna säkerställas.

Tvätt- och spolvatten ska spridas på åkermark under perioder när biologisk aktivitet finns i marken och får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.

Avyttring av gödsel

För att underlätta tillsynen bör Skäpparp Unghöns AB i sin årliga miljörapport redogöra för till vilka mottagare som den uppkomna gödseln har avyttrats.

Kemiska produkter och farligt avfall

Utsläpp till mark och vatten av t ex diesel kan medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och miljön. Hantering, förvaring och krav på invallning bör därför regleras i villkor.

Kontrollprogram

För att kunna kontrollera efterlevnaden av detta tillstånd samt de effekter och konsekvenser av verksamheten som beskrivits i miljökonsekvensbeskrivningen, bör bolaget åläggas att inge ett förslag till kontrollprogram. Programmet behöver minst ange hur villkoren och verksamhetens miljöpåverkan ska kontrolleras. Ammoniakavgången är den största miljöpåverkan från verksamheten och bolaget bör därför i sitt kontrollprogram ange åtgärder för ständiga förbättringar avseende ammoniakavgången. För att vara ändamålsenligt behöver ett program för kontroll av verksamheten uppdateras regelbundet. Utformningen av kontrollprogrammet och fortlöpande revideringar av detta sker lämpligen i dialog med tillsynsmyndigheten.

Verkställighetsförordnande m.m.

Sökanden har begärt verkställighetsförordnande. Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 22 kap. 28 § MB förordna att tillståndet får tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft. Eftersom det är fråga om att ersätta en liknande befintlig verksamhet och några invändningar mot verksamhetens tillåtlighet inte framförts i ärendet, anser miljöprövningsdelegationen att verkställighetsförordnande kan medges.

Mats Aniansson har den 6 november 2017 inkommit till länsstyrelsen med en begäran om att tillståndet daterat den 13 april 2016 med dnr. 551-2969-14 ska upphävas.

Delegation till tillsynsmyndigheten

Askan från förbränning av flis blandas med stallgödseln.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljönämnden bör få besluta om utblandning i gödseln för senare spridning på åkermark är lämplig eller om askan ska omhändertas på något annat, av tillsynsmyndigheten, godkänt sätt.

Statusrapport

En statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande och bolaget har utrett steg 1-3. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utredning som gjorts visar att risken är liten för att verksamheten ska medföra föroreningskada inom det område där den avses bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen (2013:250).

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut, finner miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Solveig Ahlbin Berg har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Anna-Lena Olsson

Solveig Ahlbin Berg

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Jordbruksverket, registrator@jordbruksverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Aktförvararen på Miljöförvaltningen i Halmstads kommun

Miljönämnden i Halmstads kommun, miljonamnden@halmstad.se

Växa Sverige, Anna Aurell, anna.aurell@vxa.se

Mats Aniansson, mats.aniansson@gmail.com